

ЖЫЙЫЛЫ

Баш мурат - школчуланы билимлерине тюз багъа берилерча болумла къурауду

Билим бериеду надзор жаны бла федеральный службаны таматасы Сергей Крацовы Къабарты-Малкыяда КъМР-ни Башчысыны къулулгун болжаллы халда толтургун Юрий Коков бла бирге уллу кенеш бардырганды. Анга окуу бла байламлы болганы министрстволаны бла ведомстволаны онуючлары, муниципальный къурылуланы башчылары къатышканды. Жыйылда сѳз бир къырал экзаменге хазырланууну эмда аны бардырууну юсюнден багъарды.

Федеральный араны республикагъа энци эс бурганьы 2013 жылда ЕГЭ-ни кезинде улуу бузукълула этилгенери бла байламды. Ол халны тезирге кереклисин топусунлай сѳзе, дегенди Юрий Коков, Рособназдору болушлугу бла окуучулары билимлерине тюз багъа бичил алагъа экзамене бериеге тап олга къурау жаны бла бир къауум иш этилгенди.

Сергей Крацов а, республикада ЕГЭ-ге хазырлануу тишлесица бергъанын черти, былай айткъанды: «Бытър керти окуучу федеральный араны дауу кѳп болганды. Баланы кѳторуу игилге келтирмейди. Окуучуланы билимлерине алашгъа келди, системаны кесине аша нулукъ да тошеди. Бир къырал экзамен а окуучуну хуерлигин ачыкларгъа, анга кесини элинден, районундан, шахарындан уагъгъа кетмей вузгъа кириге оит береди. Къадалы окугъан, экзаменлени да тишилесица

бераллыкды. Алай экзамен бизнесге айланч къалса уа, аны ким да кереди. Сабийге, къайда да окуусун, башха тойлоддо, Нальчикдеми, Москвадами, Томск областдамы- хар жерде да анга экзаменни бериеге бирча онгла къураулыгъа керекдиле. Бирле заданияла къыйында, аныгышынусудула дейдиле. Ол алай тойлоддо. Югюлго заданиялары вариантлары бытър ноибрны башында окуна хар ким да керюрча, биринча этиллингиле да, окуучула аланы тамомладыла.

Баюмлолдо экзаменни 750 минг чаклы бир адам береди. Къырлада 500 мингден аслам бюджет жер барды. Алагъа орта профессионал билим берген учрежденилада бюджет жерде да къушыладыла. Алайды да, школну болгъан хар сабий да сойсе, андан ары окуяллыкды. Былай экзаменде улуу торлене жуадыла, жалаңда инфор-

мация къоркъусулукъ къатыланады. Экзамене бла байламлы битеу материалла бизни кинобоз бла ЕГЭ бардырылгъан хар жерге да жетдирилликдиле. Пакет тишилши пунктка келтирилгенден сора анда ол республиканы Билим бериеу министрствосунда къурапгъан комиссияны башчысына, уполномоченныйне, жамаут къарачунагъа, ол санда федеральный араны келечисине да, тошеди. Хар аудиторияда къырланы Президентини оную бла видеокамерала салынпыдыла. Ала ЕГЭ-ни къурагъаныла, аны бергенде да жууапчыларынын бютюн кючлендириге керекдиле, бузукълукъланы, ол санда мобильный телефонланы ѳтдорорге сюйгенлени да, ачыкларгъа болушдыла.

Биринчи экзамен 26-чы майда бардырыллыкды. Ол литературадан бла географиядан болушды. Кертиги, алаңы белгилери аттестатка артык магъаналы тойлоддо. Кезиле осыуу 28-чи майда болушды. Ол сора тиденди. Битеу башха экзамене си биринчини къалай бергенизге кѳре болушкъула.

Жыйылгун ахырнда Сергей Крацов бла Юрий Коков жууап листлени сорупарына жууапла бергендиле.

КъМР-ни Башчысыны къулулгун болжаллы халда толтурганы эмда Правительствоусуну пресс-службасы.

Культура

КъМР-ни Башчысыны къулулгун болжаллы халда толтургун Юрий Коков «Кабардинка» телсеу ансамблини юбилейин белгилеуге атап кенеш бардырганды. Аны ишине КъМР-ни Правительствоусуну членлери, къурулуш эм подряд организацианы башчылары къатышкандыла.

ПАРЛАМЕНТ

«Ишлемеген пенсиячы» гезенни къыйматтын шарт тохтамшдырыгъа итинегиле

Законодательство эм къырал къурулуш жаны бла комитетни председатели Арсен Маремукъ по документе КъМР-ни Парламентини депутатлары КъМР-ни Башчысын айыргъан заманда ол къулулгуну къачан киршириги тохтамшырыды. КъМР-ни Башчысын КъМР-ни Парламентини депутатлары сайлагъан кезиден тѳберип ол къулулгун толтуруп башлагъан саналады эмда КъМР-ни Конституциясына тишилликде ант этиди, деп белгилениди.

Андан сора парламентариле федеральный законлары проектерине этилгинден отзывалы, РФ-ни субъектлерини законларына Россия Федерациянын келген законодательный башламчылыкны бла обрацеланы сиозгендиле. Ол санда ала Ставрополь крайны Думасыны «Россий Федерацияны граждандары Россия Федерацияны чеклеринде къайры сюиселе да барыгъа, сайлагъан жерлеринде турургъа эм жашау этерге эркин болгъанлары юсюнден» РФ-ни Законуну 4-чо статьясына тозетиле кириуню юсюнден» законодательный башламчылыкны арызлыкъларын бергендиле. Анда миграциягъа контроль эм надзор бардырууну толтуруу власта оргалга болмагъан шахарлада

Тепсеу коллективлеге - эс бѳлюу эмда къайгырыу

Кенгешде бу дунягъа белгили коллективге кѳп зат жетишмегени ачыкълынганды: кесини базасы, транспорту жокъдула, ретепцияла бардырылгъан Курзал оюлу халгъа жетип турады, санха кыймилери да эрттеден бери алашындырылмагъандыла, артистлени иш хакълары жашау этерге жетерик аханчы бек аз ѳлчеминден озмайды.

Юрий Коков КъМР-ни вице-премьери Руслан Фироваха бла культура министри Мухамдин Мамахова Къабарты-Малкыарны

Къыраллыгъанын кюнонде бардырыгъа белгилениген къуачуны планын жарашдырыгъа бериеге бурогъанды. Къурулуш эм ЖКХ-ны министри Анзор Тутукова подряд организацияла бла бирге юч айны ичинде Курзалны жангиртуу жаны бла битеу ишлени тамамлап бошаргъа деп, алай борч салынганды.

Бир затны да, бир кишини да унутмайыкъ. Артыкъда кѳп жылланы Къабарты-Малкыарны атын къуру бизни къыралабарда угъай, сулай дуняда да айт-

дыргъан ветеранланы сыйларын кѳрейик, деп чертгенди Юрий Коков.

Жыйылда республиканы башха улуу телсеу ансамблерине хар жаны бла да тутукълукъ этиуню, айыргъа тап болумла къурауну онгарына да каралгъанды.

КъМР-ни Башчысыны къулулгун болжаллы халда толтурганы эмда Правительствоусуну пресс-службасы.

Энди бир бузукълукъ да жиберилмезча

Озгъан байрам кюн 2014 жылда Къабарты-Малкыяда ЕГЭ-ни къурау эм бардыруу жаны бла ишчи комиссияны жыйылуу болганды. Анга КъМР-ни билим бериеу эм илму министри Нина Емзובה, РЦИО-ни (Республиканский центр обработки информации) башчысы Анзор Машукъ, окуу сферда контролнуу бла надзорлукнуу бардыргъан департаментини таматасы Александр Кириш, шахар эм район школланы экзаменни бардыруугъа эм къурау гъа жууаплы келечилери къатышкандыла.

Жыйылгун Александр Владимирович аханчы эм залагъа-ылагъа жылдан жылгъа Бир къырал экзаменни бардыруу бла тобий тургъан чорумланы юслеринден айткъанды. Алай халатланы къайтармаз эм аны къалай тоз бардырыгъа кереклисин билер ючюн, алаңы барсын да «ЕГЭ. Бир къырал

экзаменни бардырууну жорукълары» деген видеорликге къараргъа чакыргъанды. Жыйылгунда экзамен бардырыллык пунктка жалаңда сабийле угъай, аны къурагъанла, жамаут къарачула да телефонлары, андан информация алыгъа болушкъа башха затлары бла кириге эркин тойлоддоле,

деп билдирилгенди. Окуучуланы телефонлары болгъанларын бла къалгъанларын ПП3-ге (экзамен бардырылгъан пункт) кирген жерлеринде къаралып, анга аны орунла номерлери бла карточкала берилликдиле. ЕГЭ-ге келгенле биргелерине паспортларын алыгъгъа керекдиле. Бери келгенле экзамен берилкелени тизмесинде аты болгъанына бла къалгъанына тыгъла эс бурулукълу. Ол затла ючюн жамаут къарачула жууапдыла.

Республикада 38 экзамен бардырыллык пункт болушкъула. Алаңы барысында да аудио-видео сѳемкала этилликдиле. Бир аудиторияда 25 адамдан аслам болмагъа керекди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Кенгеш

Табийгъатны тазалыгъына - энчи контроль

Республиканы агъач, суу, жер байлыкъларын тишилесица аяулу хайырлануу эмда тѳгерекдеги къудуретни тазалыгъына контроль этуу вопрола сиозогендиле профильли министерство Лескен районда бардыргъан кенгешде. Аны ишине ведомствону таматасы Газаланы Мухтар, Запад Каспийск бассейну суу управлениы республика бла байламлы суу ресурсла бѳлюмюню башчысы Толгурланы Малик, «Каббалк-водресурсъ» къырал учрежденианы онуючсуу Залим Карданов, районну эмда элени администрацияларыны келечилери къатышкандыла.

Газаланы Мухтар айтханнга кѳре, КъМР-ни Правительствоусуну буйругуу бла республиканы санитар тазалыгъына контроль этуу жаны бла ведомстволу аралы комиссия къурапгъанды.

Муниципалитетлени бла элени администрациялары да, бу ишни къолгъа алып, болгъан проблемалны бирлишип кетериге керекдиле. Районда табийгъат байлыкълары

ны хайырлануу жаны бла болумуну эмда тѳгерекдеги къудуретни тазалыгъына къалай къаралгъанын юсюнден оюмларын министри орунбасарлары Ратмир Ацканов бла Хибийланы Хананий билдиргендиле. Кенгешде дагъыда муниципалитетлени агъач монок комплекси не да болгъанын сиозогендиле. Кѳторюлюн келген суудан къоруула мадарла, адамланы тѳгерекдеги къудуретни аяргъа юйретуи, кир-кичкисини эркинликсиз жийгъан жерлени кетеруи - бу вопролагъа да тишилши эс бурулгъанды, деп билдиргендиле министрствону пресс-службасындан.

ОМАРЛАНЫ Мурат.

ОНОУ Законсуз салынган объектлени кетерегиле

Наличкин жер-жерли администрацияны шахарда эркинликсиз башланган къурулуш ишлени тохтатыу жаны бла ведомстволу аралы комиссия къурагъанды. Бюгюнлюкде ол къауум 10 объектни кетериге деген онуюу къабыл кергенди. Битеу жашау журт фонд да тинтиледи.

Законсуз ишленген къурулушла бла кюрешин шахарда кѳп жылладан бери бардырадыла. Алай власть оргалла алагъа эслерин жалаңда объекте битгенден сора бѳлѳн тургъандыла. Болсада ол кемликни тозестирге алаңы мурдорлары салынганлай окуна баштас талла. Нек дегенде битте механизм ояргъа арта алай тынч болмады. Ислери да, не тюрло амалланы да хайырлануу, къыйылгъанын саклар онганы таба этиле. Шахар администрацияны алай къурулушчула бла даулашлары сюиделе жылла бла бардырыладыла.

Комиссияны башчысы Мурат Табухов белгилениген кѳре, энци сурам управкыюшчии компанияланы бла ТСЖ-ланы таматараларындан болушкъула. Нек дегенде ол затланы контрольда тутуу алаңы баш борларындан бириди.

ТАШАСХАНЛАНЫ Аминат.

Ахшы иш

Юлгюлюлеге - къызыл галстукла

Хасанияны 16-чы номерли орта школунда сабий эм жаш тѳлоу пионер организацияны юсюнден жаза тургъанбыз. Аны кесини уставы да барды. Ол ишлерин - Бизни кинобоз бирликдеди» деген чакырыуу бла бардырады.

Быыйл 19-чу майда, пионер организация къурапгъаны 92-жыллыгын кюнонде, эпли жашчыкъланы бла кызычыкъланы алтымыш пионерге къуачуны халда алгандыла. Ол къуачуны иште Коммунист партияны Къабарты-Малкыар республика бѳлюмюню таматасы Борис Паутов, шахар комитетни биринчи эм экинчи секретарлары Владимир Тумов, Мисирланы Жамал да къатышканды. Улуу Тау журт урушда ѳлген элликке ишленген эсертмелени къатында пионер макъамла,

жырла да эшитиледи. Белгиленген сагъата алайгъа бек алгъа абадан классланы окуучулары, алаңы хазырландан алаштыруула алаңы болконлары тагъарыкъ къызыкъла бла жашчыкъла келелиде. Тереди болгъанына, пионерлени къызыл байрагы ортагъа къуачуны халда чыгарылады.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Жазылуу - 2014

Багъалы окуучула!

2014 жылны экинчи жарымына газетлеге бла журналгагъа жазылуу кампания бардырылады. Сиз «баманнга» свазыны къайсы почта бѳлюмюнде да жазыларгъа болушкъусуз. Бу магъаналы жумушну уагъгъа созмагъыз.

Алиса ТАРИМ, Элбурс районну жер-жерли администрациясыны пресс-секретары.

Энди бир бузукълукъ да жиберилмезча

Ахры. Алы 1-чи бетдеди.

Экзаменде документлени, бланканы кылай толтурурга тийишлиги жамаат къаручула юйретиркиди. Сабий эм алгъа пакети ачарга керекди. Анда бланканы регистраци номерлерине, штрих-кодлары бир бирге келиштерилгенде да эс бурурга тийишлиди. Хар келгенге КИМ-ле, черновикле да эни пакете бла берилкиди. Сна ише барсы да саналы келкиди. Хайрланылгъанлары бла хайрланылмагъанлары башха-башха жылылы, саналыкълыла. Черновикле да аладан эни жыйышдырылкъыдыла. Сабий экзаменден алгъаракъ чыгъарга эркини болгъанлыкъларга, ол акты толтурурга тиошеркиди. ЕГЭ-ден къысталгъанла да башха акъла жарашдырылкъыдыла.

Экзаменни бардыруну технологиасы къыйын болгъаны, ала алгъаракъда аны Москвада кергелерин да

Нина Гузверова билдиргенди. Сабийле абызармаз, хар жамаат къаручула ююн а, жамаат къаручула жууплы болгъанларын дагыда бир керек чертенди.

Экзаменге къаллай бир адам кыташырыкъ эсе да, аллай бир пакет келтирилкиди хар пунктка. Ол затха бек кытай контроль болукълукъ. Экзамен тохташдырылган замандан отуз минутха асламыракъ созулгъаны белгили болса, ол бардырылмагъанга саналы, эсеплери чыгъарылкъ туюндоло.

Быйыл белгилерча бир жангъычыкъ да барды. Алгъын жамаат къаручула сабийле ишлерин еслери элтип бери эрле, энди алай болукълукъ туюндоло. Ала, экзамен жазгъаны кытайна барып, аны белгили болуна элтип, алай алыкъдыла бланканы.

Экзаменге сабийлени къара тюрюнолго гелъ руждан башха зат келтирерге эркинлик жокъду. Карандаш, неда халат жазгъаны болса,

аны къырып кетериге болукълукъ затла бла хайрланылгъа арталыда жарайды. Экзаменни къурауда неда бардырунда жаратмагъан зат эслеп, аны ююн апелляцияга бериге суйгенле болсалса, ол экзамен бардырылган пунктдан чыкъгъыны элитирге керекди. Экзаменни резултатлары бла байламлы апелляцияга ура ала белгили болгъандан сора эки коню ичинде бериге тийишлиди.

Дагыда бир иги жумуш – ЕГЭ-ни эсеплерин тёрт жылы ичинде хайрланылгъа болгъанды. Ким биледи, биринчи жыл окуугъа тошмегенлеге не да юйде болуулага керек баралмагъанлага да ол жаны бла талды.

Видеоролликге къараргъа бизни республиканы жамаат къаручуларына, аны бардырыула, къурауда да жуупыла ны барсына да ол берилген ахшы жумуш эди. Нек дегенде, фильмге къарай, бир затны алгъаргъа тиошеркиди. Таматала не аз да кемчилик къоисала

МОКЪАЛАНЫ Зукура.

Батырлыкъ

Министр жаралы болгъан офицерни жокъларгъанды

КъМР-де ич ишле министр Сергей Васильев аманлыкълычла бла атышуда жаралы болгъан полицияны лейтенантын керек баргъанды. Ол аны сауулугу къалай болгъаны бла шайгъа берилгенди. ДПС-ни офицерине эмда аны коллегаларына бандитле бла атышуда кергютген кишиликери ююн ыспас этгенди эмда къысха заманы ичинде сау болурун тежегенди.

Жол-патруль службаны къулукълукъу, аманлыкълычаны автоматлары эмда гранатлары болгъанларине да къарамай, алачы жоллары тыйгъанды. Ала республикада терактла да бардырырга хазырлана эдиле.

Кеслерини ишчи борчлары толтурунда кергютген ётюрюкютери ююн право

низамны сакълуучула къырал саугъалага тийишли кергютюлюкъле.

ТОБЕШИУ

Окьюулу полициячылага къошулгъанды

16-чы майда РФ-ни МВД-сыны Краснодарда университетни квалификацияларын ёсдюруу жаны бла Север-Кавказ институтда окьюуна эмда алачы выпускниклери бла тобешу болгъанды. Анга РФ-ни МВД-сыны къырал служба эмда кадрла жаны бла департаментини таматасы ич службаны генерал-лейтенанты Владимир Кубышко, МВД-ны Краснодарда университетни ректору, полицияны генерал-майору Игорь Калининче, КъМР-де ич ишле министр Сергей Васильев, республика дин конфессиялары эмда ветеран организациялары келечилери да къатышканды.

Жыйынуу ача, Игорь Калининче биогюлюкде полициячылары квалификацияларын ёсдюруу жаны бла Север-Кавказ институт ич ишле органына квалификацияларын ёсдюруу жаны бла бек иги вуздан бири болгъанын чертенди. Ол преподавательлеге полициячылары хазырлаула салгъан къыйынлары ююн ырызлыкъы айтады.

Владимир Кубышко уа институту ырысы-техника базасы тийишли даражада къураулагъанын, педагогла билимлы, сынаулу болгъанларын белгилеп, бу вузда окьюуна ала бла ёктемленерге эркин болгъанларын чертенди. «Полициячылары хазырлауда сизни вузугъузу магъанасы улду. Сиз Россейни халкъын, аджаланы правопарын ёсдюруу ишлерини къорууларыкъ жыны кадрлары юйретуге уллу къыйын салгъансыз», - дегенди.

Сергей Васильев выпускни-

КъМР-де МВД-ны пресс-службасы.

клены ала окуулары бошагъанлары бла алгъышлагъанды. Ол, ветеранла жаш полициячылары юйретуге уллу къыйын салгъан

отула, медицина ёлкомде, музейде болгъандыла.

Юлгюлюге - къызыл галстукла

Ахры. Алы 1-чи бетдеди.

Отрядлары таматалары байрамга хазырлыкларын билдиредиле. Пионерге энди алынырыкъыны шолкуну директору Къайысырмаз деген Сулейман алгъышлайды. «Мен пионерге 1964 жылда 19-чю майда кирген эдим да, ол ююн биогюн да эсимден кетмегенди. Мени биоюму галстукну шолкуну директору Хопаланы Якуб Хусейнович къысып, аперим деп, башамы сылагъанды. Аны къоп жылгъу биогюн да эсеме. Бизни класоада 25 адам бар эди, пионерге уа жаалада онекюелени алгъандыла. Биз кесибизни башлагъа тенг этмей, ёктемленер айлана эдик, окьюуна да иги этгенбиз», - дегенди.

Ол, пионер «биринчи» деген магъанын тутханын эсте салып, сиз да окууда, ахшы ишледе биринчи, иги

болурга керексиз деп чертенди.

Ызы бла шолчулага къызыл галстукну келген къонакыла, эли администрациясыны башчысы Азаматланы Къайысын, урууну ветеранлары да къысып халлайды. Ол иш тамамлангандан сора уа сабийлени эли башчысы Азаматланы Къайысын алгъышлагъанды. «Бу ююнде башлап, сиз хар не ишигеде да айырмалы болурусуз деп ышанам», - дегенди.

Борис Паштов уа республикада эм шахарлада болгъан пионер организацияладан бу бек игиси болгъанын, жаш адамла антарына кертини болукъларына ышанганын айтырып айтханды. «Пионерле Ата журтубузу, республикабызны, элигизни бек ахшы адамларына тенг болуругузга ишегим жокъду», - дегенди. Ол шолкуну директору Къайысырмазны Сулейманге, анда класоада

Борис Паштов галстукну тагъа турады.

тышында иш жаны бла устала Ностуланы Мадинга бла Гуртуланы Норжанга партияны юбилей майдалларын бергенди.

Элде намыслары журюген къартлары атындан Асаланы Георгий селешгенди. Ол пионерлени алгъышлагъанды, къонакыла уа ыспас этгенди.

Къууанчы линейкада билд-

ХОПАЛАНЫ Марзиев.

КОНКУРС

Къайысыннга бла Алимге жоралап

Озган шабат юн Долникде Малкъар халкъны кёчгюнчюлюкде азап чекгенлерини бла ёлгенлерини мемориалында «Мы горской песни два крыла: Алим и Къайсын» деген республикалы конкурсну эсеплери чыгъарылгъандыла. Аны «Алан» жамаат организация къураган эди.

Бу конкурс окуу жылыны алында башланганды. Аны мураты малкъар эм къабарты халкъланы, республиканы жеринде жашагъан башха миллетлени араларында да шүхлукълуно кючлендириуду.

кыалмагъандыла.

Бу конкурсха санларыннан къыяулары болгъан сабийле къатышканын да чертирге тийишлиди. Ала этен ишле да эс бурун эдиле. «Аланчыла» коллектив ишлеге да сау-гала бергенди.

Хорлагъан жашлары бла къызлары алгъышларга «Алан» жамаат организацияны башчысы генерал-лейтенант Белпаиланы Суфиян, аны орунбасарлары Абшаланы Магомед бла Жаболаны Жабраил да келген эдиле.

Ала сабийлеге, алачы ата-аналарына, усталарына да бу ишге уллу магъана бергенери, аны къатышкандары ююн ыспас эткенди. Былай ишле

миллетлени араларында къарындаш байламлыкъланы бютюн кючлендирге себеплик этгенлерин чертендиле, проектни, Къайысынны бла Алимни шүхлукъларыны юсонден да тынгылы халар айтхандыла.

Устала жамаат организацияга былай сейрилик конкурсну къурагъаны эмда шолчулары суратларындан керюм жарашдырганы, саугъалары ююн да журек ырызлыкъларын билдиргенди.

Тобешуинде сора уа конкурсну къурагъанла баланы эмда ала баргъан ата-аналары, усталары да таты ашарыкъла бла сыйлагъандыла.

Конкурс «Алан» «Мы горской песни два крыла: Алим и Къай-

ДАЛХАЛАНЫ Марзиев.

ГЭС-ле

Суу кётюрюлюу кезиуге хазырдыла

Къабарты-Малкъарда гидроэлектростанциялары барсы да жай кезиуде черекледе суу кётюрюлюк келерине толусунла хазырдыла. Аны юсонден «РусГидро» ачыкъ акционер обществону республикада ёлкомно пресс-службасында билдиргенди.

Станцияда бу кезиуге хазырлануу ишле къалай тамамланганына ёлкомно баш инженерни Муррадин башчылык этген эки комиссия къарагъанды. Аны къауумна МЧС-ни КъМР-де Баш Управе-

ниасыны эмда Ростехнадзорну келечилери, сора ёлкомно къауум службаларыны башчылары киргенди.

ГЭС-лени гидротехника мемкларын эмда оборудованиларын хазырлау иш февраль айда окуна башланганды. Биогюлюкге битен керек ремонт ишле бошагъандыла, дежурный, ол санда авариялары кетерген бригадаланы къауумлары да къураулагъандыла. Къурулуш материалдан, техникадан, къорулуу затла да аслам халда бардыла.

Компания Черек эм Бахсан рай-

онлары администрациялары бла тийишли келишимле этгенди. Анга керек, бу кезиуде болгъан битен кемчиликлени, къоркучулу болуулары юсонден бир битен мачкай билдирилкиди эмда болушукъ берилкиди. Республиканы власть толтуруучу органына бла эмда асламы информация органына бла, районлары эмда шахарлары комиссиялары бла МЧС-ни КъМР-де Баш Управленисы бла да къураулагъанла байламлыкъла.

ОМАРАНЫ Мурат.

Энергетика

Электрочюч бла ышангылы жалчытырыкъды

Къабарты-Малкъар Республикада МРСК СК компанияны ёлкомноу специалиствлери «Налчык-110» подстанцияда реконструкция ишлени тамамлап бошагъандыла. Объектин кёп къалмай битен электротехника оборудованысы жангыртылгъанды, деп билдиргенди ёлкомно пресс-службасында.

Энергетикле токну ёчюлткуч эски аппаратураны орунуна къоркучулуу, ышангылыуу да иги болгъан жангы тюрюлерин салгъандыла. Тозураган бетон конструкциялары орунуна уа темирден ишленген чыпыла орнатхандыла. Подстанцияны ичинде да кёп тюрпюлене болгъанын керюрге болукълукъ. Сёз ююн, эски оператив пульту жеринде энди микропроцессорла бла ишленген «Сирус» терминалла турдыла. Электротехника комисию келечилери «Аура» деген болгъанлары

шөндюго автоматика кергютюрюкю.

Алайды да, этилген мадарланы хайыры бла ара шахарны ток, бла жалчытуу система-сыны ышангылыуу танг ёсенди, электрочюч сетельге жангы абонентли жангил

Бизни корп.

ЭНЧИ ОПЕРАЦИЯЛА

Уллу терактха хазырлануңу жолу кесилгенди

Терроризмге кыжау миллет комитетни Оператив штабы контроль-заградительный системаны жоюучу жаны бла бардырган жумушлары кезинде 17-чи майда эртеңкиде бирин жарымныда Чегем шахарда жолда жорую службаны экипажи ВА3 21099 машина ишеклик туудургану ючюн аны тохта-тырга умут эткенди. Алай аны ичиндегиле полициячылагы

атдырып башкагандыла. Инспекторла да алагы да ачкандыла. Атлашуу кезиндеде эки амалькычы өлтүрөлгөнди. Ал тергеуледе кыра, ала «Юго-западный сектор виллатта КБР» деген сау-ултанган амалькычы кызаумну таматасы эмда аны болушкучу-су эдиле. Ала эхиси да федераль-ной изилеуде эдиле. Спецоперацияны кезиндеде машинаны иеси эркин этилген-

ди. Амалькычыла аны заложник-ге алган эдиле. Бандит кызаумну келечилери республикада уллу терактха хазырлаганлары белгиле болган-ды. Ала мамыр адамлагы эи-власть эмда ии ише органдыла келечилерине чабыуулуккагы кыташханлары да тохтадырыл-ганды. Агышуу кезиндеде полиция-ны офицери жаралы болганды.

Амалькыч этилген жерде эки автомат, керох, гранатла, окыла табылгандыла. Бу иш бла байламлы уголов-ной тинтиле башлангандыла. Республикада тийишчи опера-тив-тинти жумушла бардырыла эдиле чабыуулуккагы кыташхан ючюнчю амалькычы-ны изленди. Терроризмге кыжау миллет комитет.

«Имарат Кавказ» кызаумну келечилери кырутулгандыла

18-чи майда Бахсан муниципаль районуну Дугулубгей элнде КъМР-де Оператив штабы оператив тинтилерини чекпери-нде право нызамны саклауучу органдыла келечилери террор-у-лук ише этгенлине ачыкыла жаны бла энци жулушда таман-лай эдиле. Эмда адамланы кыор-кызуусулукларын жалгытыр мурат бла кюндюз 11 сагыат 45 минутдан башлап РФ-ни ФСБ-сыны КъМР-де Управлениисыны таматасы терроризмге кыжау операцины (КТУ-ну) кийириге буркут бергенди. Оператив информация тинти-

ген кезиуде Набережная орамда койлоден биринде законсуз сау-ултанган амалькычы кызаум-лары келечилери жашагандыла тохтадырылганды. КъМР-де Оператив штабы кылулукчулары ала бла селешти, юйно иесини эмда аны тют сабийн эркин эт-диргенди. Алай сауларгыкызы-ны кыюгузусу денде уа, бандитле кюч структураны адамларын ачкандыла. Спецоперацияны кезиндеде юч амалькычы жок этилгенди, аланы арасында бандит кызаум-ну башчысы да. Ол 1987 жылда тууган жаш эди, кеси да феде-

КъМР-де Оператив штаб.

Российни МВД-сыны «Про-хладный» бөлөмю белгисиз тас болган Руденко Алек-сандар Александровични из-леиди. Ол 1983 жылда 20-чы апрельде тууганды, Благо-вещенка элинде жашаганды.

ральный изилеуде болганды. Ачыкылганганыча, амалькы-чыла теракт эмда кырал эм право нызамны саклауучу ор-гандыны кылулукчуларына чабыуулуккагы бардырырга хазырлана эдиле. Амалькы-чы кызаумну келечилери 2013 жылда мамыр адамланы эмда полициячыла өлтүрөлгөнлери тохтадырылганды, ол санда Дугулубгейде МВД-ны юч офи-церин.

Российни МВД-сыны Чегем районда бөлөмю РФ-ни Уголов-

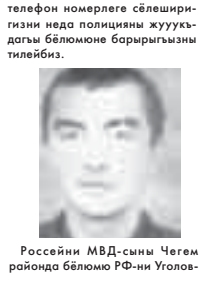
ной кодексини 1-чи кесегини 105-чи статьясына кыра амаль-кы иш этген Кадикоев Руслан Карольевични излейди. «К-витаминни антагонисттери бла төгөлдиргенде, жангы дарманла-тромбинни ингибиторларын киредиле. «К-витаминни антагонисттери бла төгөлдиргенде, жангы дарманла-тромбинни ингибиторларын укол этип беруу тромбоземологиядан багы-ууну иги да тутхуучу амалы болганды. Специалисттери оюмларына кыра, бу торло багыуу заманы ышангыны амальды.

ИЗЛЕУ Көргенигиз, билгенигиз бар эсе...

Российни МВД-сыны Чегем районда бөлөмю РФ-ни Уголов-

Быйыл 17-чи апрельде Прохладный районуну Придорожное элинде психиатрия больницядан соргыны-оргыны болмай кетип кылганды. **Ышанлары:** бийиклиги 170 сантиметри, арыксууду, чачы аксылды, кыска кыркылымында, келери кыкюе. **Кийимлери:** мор кичеги, кык эм акс торло тамгалары бла откыры жаны, разин чыбырлары, кык джисса курткасы. **Хурметли жамауат!** Руденко Александр Александровични көргениз, аны кыяда болганын билгениз бар эсе, аны юсюндөн (86631) 7-58-02,02 телефон номерге селештиргизни неда полицияны жууккагы бөлөмюне барыргызыны тилебиз.

Российни МВД-сыны Чегем районда бөлөмю РФ-ни Уголов-

ный кодексини 1-чи кесегини 105-чи статьясына кыра амаль-кы иш этген Кадикоев Руслан Карольевични излейди. «К-витаминни антагонисттери бла төгөлдиргенде, жангы дарманла-тромбинни ингибиторларын укол этип беруу тромбоземологиядан багы-ууну иги да тутхуучу амалы болганды. Специалисттери оюмларына кыра, бу торло багыуу заманы ышангыны амальды.

Профилактика Тромбму? Эритирге!

Вена тромбозиядан жыл сайын СПИД-ден, ракдан, ёшон эм кыуук бёс аурууладан эм авариалыдан да бирге ёлгенден эсе, кёп адам ёледиле. Алай бу жууук замандан бери врачла аны кетериуню модларзын тапкандыла. Бизни эксперттерибиз РАМН-ны академик Ангиологаны эм сооустуртти хирурглары россияйи обществоваларны президентти, кван тамырлары хирургыла-рны А.В. Вишневский аты ин-ститутуну бөлөмюно таматасы, профессор, медицина илимуны доктору Анатолий Покровский флебологияны эм жорек-кван тамырла хирургияны эм хирургия усталкыны ёсдорюк жаны бла факультетини доцентти, Россияни Флебологларыны ассоциациясыны толтуруучу комитетини члени, медицина илимуны доктору Игорь Золоткин халар айтадыла. **Кыоркуулу кван хурттак** Алгядан айтып кыюйкык: тромб ауруу туюлюду, ол

Операциядан сора кыяны жоруюне чырмау этген неда кыяны венада жоруюн арталыда туюлп кыюйкык кван хурттакды. Терде болганыча, ол торлю кыоркуулу ишчи илишаны бизни бутларыбыз бла билеклерибизде: алада кыяны жоруюно, чаркыбызы башка жерлеринден эсе, иги да осалгы айланады. Биз, кымылдамая, жорюмөй кып тураска, болуп бютюдна осалгы айланады. Улуу ауруулук, ата-бабалардан кызган ауруула да бизни бютюдна саулукусуз этедиле, бир-бир адамлада кыяны жукалыгы генетика бла берилеи. Кван хурттакла тобукдан эшкенде веналагы бютюдна уллу заран этедиле. Кван хурттак не кыадар уллу болса, ол алай бир уллу хата келтириеди. Насыкка хар кван хурттак да ёлмөгө жеттирип кыюймды. Аланы бир-бирлери кван тамырлары ичлеринде тирегил, тыйылып кыламыдыла. Врачла алай кван хурттаклагы флотируючине дейдиле. Тохтап турган кван хурттак жеринден

жаңгы амаллары тебер ючюн, бир-бирледе алай уллу кюч керек болмайды. Алай кезиудеде ол папахалан «отгу» терк окунуу бауурда кван тамыргы жетеди, анда тромбоземология чыгарылады, ол а ёлмюно баш сылтау болуп кылады. Алай папахала онкология, травматология, ортопедия бөлөмледе кёп боладыла. Алада саузузла жаткы кёп заманын ичинде тургыялары себепли, уллу кван тамырларда кван хурттакла чыгып кыладыла. Тромбоземология аурулары болган пациентини бакгыян **Айтыргыа:** • Операция этилген пациентледен сора да, венылы тромбоземологиядан быйлай саузузла аурургыа болуукдуула; • Кырат адамла; • Инсултудан ауруганна, бир жерлерин ачытханла; • Семилезден кыяналганыла; • Жореклери ауруганна, кван тамырлары дайым ауруганна, мерцательная аритмиядан кыяналганыла; • Сабийден жюкюло тиширдула; • Аякк юслеринде ишлегенле (поварла, тюкөнчиле, парижмакхерле, хирургла, автоинспекторла); • Оптургандай ишлегенле (бухгалтерле, программистле, секретарьла); узак авторейслени пассажирлери.

альтернатива дарманла бюгонлюкде кёпюле. Алай антикоагулянтлары саына тромбинни ингибиторлары киредиле. «К-витаминни антагонисттери бла төгөлдиргенде, жангы дарманла-тромбинни ингибиторларын укол этип беруу тромбоземологиядан багы-ууну иги да тутхуучу амалы болганды. Специалисттери оюмларына кыра, бу торло багыуу заманы ышангыны амальды. **Татьяна ИЗМАЙЛОВА.** «АиФ Здоровье» газет.

Баш редактор АТАЛАНЫ Жамал

РЕДАКЦИЈАНЫ: БЕШПАЙЛАНЫ Мугалин (баш редактору оубунасары) КЪОНАКЪЛАНЫ ХАСАН (баш редактору оубунасары) ТОКЪУЛАНЫ Борис (жууаны секретары) ТЕКУЛАНЫ Хауа (жамауат - политника бөлөмюно таматасы)

ТЕЛЕФОНЫ: Редактору приемышын - 42-63-01. Баш редактору оубунасарын - 42-38-21, 40-44-82. Жууаны секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корректоры - 42-63-52. РЕДАКЦИЈАНЫ БЪЛОМЛЕРИ: Жамауат-политика жашуу - 42-67-62, 42-24-02. Култура - 42-75-82. Спецкомиссия - 42-66-73, 40-59-18. Жанылыздык эм спорт - 40-39-93, 42-66-71. Письмола эм реклама - 42-37-94. Тиражыла - 47-31-28, Сурут алуучу - 42-68-72. Бухгалтерия - 42-30-87. Операторы - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла кыагарт жорютпейди. Кюч жазмагалга ресублика этилген эм ала артка кыайтарылмайды. Газетде басылган материалла айтылган оюмла редакцияны оюму бла кешимесе болуукдуула. Алада айтылган хар зат ючюн Россия Федерацияны Басманы юскесди законуна тийишлиликке материалла авторыла ресублика жуушылдыла. Редакция авторлардан 400 гезет тизинден (машина бла жазылган 5-6 бет) кенно алмайды. Газет Басманы эм асылмы информацияны эркинликпен жорюруду жаны бла Кыбары-Малыкар регион инспекцияда 1994 жылда 14-июни номерде регистрация этилгенди. Регистрация номер—Н—0066. Индекс - 51532

Пенсия фонда 696 юйюрге - аналыкь капитал

РФ-ни Пенсия фондуу Кыбарты-Малыкарда бөлөмюно прас-сукубюседе кыагарт кыра кыра. 2014 жылны биринчи январьдан башлап аналыкь капиталны ёлчөми 429 миңг 408 сом болганды. «Юсубюздеги жылны биринчи тарт аяныда ол республикада 696 юйюрге берилгенди. Аладан

335-си ачаны юй сатып алырга неда аны ишлерге алган келечилери тегерге кайтырлангандыла. 361 жашуу-турмуш болууларын игилендиргенди, оюмни юйюр а ачаны сабийле, онки окутуугыа кыюйгандыла. «Эмигизге салыктык, аналыкь капитал 2016 жылны ахыры-

на дери экинчи тууган неда ёсдорюрге алынган балага бериледи. Аны жазгыда юй ишлерге, жашу болууну игилендирге, сабийни окуууна неда аны пенисиясына жоргы-га жарайды. КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Шагырейленни Григорий Дрозд масстер - класс берликди

Белгиле россияйи профессионал боксчу, ЕВУ версияда Европаны чемпиону Григорий Дрозд Кыбаргы-Малыкарга келгенди. Аны баш мураты Минги таугыа чыгарыады. Ары барырдан алгыа Дрозду КъМР-ни спорт министрини орунбасары Хачим Мамбетов, Нальчикге чыгарып, «Единство» спорт залда жаруула кылай барганларын кыргюзгенди.

Бизни корр.

Тюбешиге уллу магына берилгенди, нек дегенде профессионал спорту Россияны жыйымдык командаларына кирген эм сынаулары да иги болган жашла бла ачык ушак этгенди. Бизни эки жашыбыз Азамат Мурзаканов бла Нуримухамед Беспанев чемпионатларына кыташшыргыа хазырлана турганларын айтканды. Андан сора да, ала РФ-ни Президентини СКФО-да толук эркинликке келечисини кыбугу ючюн эриширликте. Республикада колден кыонак жараткан жерни, анда болган спортинтервал да жаратканды. «Быйлай онгла бла сиз жаламда хорамла болдуругыа керексиз», дегенди ол. Дагыда ол, Минги

ны командасы РФ-ни МВД-сыны «Динамо» спорт обществоно кыол туюшоден бардырылыкке чемпионатларына кыташшыргыа хазырлана турганларын айтканды. Шендюю ол эм даржалык WBC деген версиядан биринде дунияны чемпиону Кишиштомф Елюдориком бла тюбешиге хазырлана турды. Дед билдиргенди КъМР-ни Спорт министрствосууну пресс-службасындан.

таугыа чыгып туюсе, Нальчикге келип, мастер-класс бериге айтканды. Григорий Дрозд профессионал рингде 38 туюш бардырганды, аладан жаламда биринде хорлатканды. Шендюю ол эм даржалык WBC деген версиядан биринде дунияны чемпиону Кишиштомф Елюдориком бла тюбешиге хазырлана турды. Дед билдиргенди КъМР-ни Спорт министрствосууну пресс-службасындан.

ШУЁХЛУКЪ Кырым-татар халкыны байрагы Минги тауну төппесинде

Белгилеисича, кырым-татар халкы да, малкыарыла, кыарачайлыла, чеченлиле, ингушчула эм дагыда бир кызаум башка миллетча, 1944 жылда Сталинни оюнуу бла тууган журтундан зор бла кыююрюлген эди. Тауулулача, ала да быйыл ол кюйсюз ишени 70-жылгызын белгилейди. Ол дусала жаралап, 18-чи майда Заверестте чыккыган альпинист жашларыбыздан бири Хаджиланы Аздор кырым-татар халкыны байрагызын Европаны бек бийик тау төппесине чыгарганды. Аны бла байламлы бу миллетни келечилери Интернетде социальный сайтлада таулу халкыга, энци уа Аздорга, жорек ыразылыклары билдирип, ыспас этедиле.

КъАСЫМЛАНЫ Аминат. Сурутда Хаджиланы Аздор Минги тауну төппесинде.

ГРЕК-РИМ ТУТУШУ Локияланы жашларыны жетишимлери

Иранны ара шахары Тегеранда кёп болмай грек-рим тутушуудан юмюрланы ордларында халкылараны турнир бардырылганды. Анга сегиз кыралны келечилери кыташкан эдиле.

ТАЛАЛАНЫ Анатолий.

Россияны жыйымдык командасыны санында ол эришиуде усталкыларын тырнауучуу гёджефле Локияланы Мурат (96 кг.) бла Жамболат (80 кг.) да кыргюзгенди. Жашла эхиси да битую тюбешилерин болжолдан алгы неда иги да уллу зөсп бла бошагандыла. Алары тренерлери Локияланы Юрий билдиргенге кыра, кыралны жыйымдык командасыны таматасы тренери Рустем Мамбетов Муратны бла Жамболатны сермешлери кылай ётюдюрнелери бла ыразы болуп кыалганды. «Жуук кезиуде гёджефле эхиси да Адлерде бла Подмосковьяда бардырылыкке соборлага кыта-

шыркыдыла. Алары зөсплерне кыра, Россияны июнда Юльдыне бардырылыкке европалы биринчиликке кыташшыргыа командасына киргенчелени атлары белгиле болуукдуула. Жашланы эхисини да ол эришиуге кыошулурга он-галары уллулула.

ТАЛАЛАНЫ Анатолий. СУРАТДА: (солдан онгга) Локияланы Мурат бла Жамболат тренерлери бла.

REDAKЦИЈАНЫ ЭМ ИЗАТЕГЫНИ АДРЕСИ: 360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 5. электорн почта: ebor_50@mail.ru